

Fotos: Pixabay, Shutterstock. Illustratie DUB

'Blijf elkaar spreken tijdens de pandemie!'

ANALYSE (/NL/TAXONOMY/TERM/459)

Juist in tijden waarin we allemaal dag in dag uit achter een schermje zitten, is een gemeenschapsgevoel belangrijk. Marca Wolfensberger, lector aan de Hanzehogeschool en honourscoördinator van de faculteit Geowetenschappen en UU-bachelorstudent Marte Vroom doen onderzoek naar communityvorming in het hoger onderwijs in coronatijd. Zij raden aan studenten meer te betrekken bij hun eigen onderwijs en komen met vier tips.

Read in English (/en/analyse/'keep-touch-during-pandemic')

Door Marca Wolfensberger (/user/7285), Marte Vroom (/user/13621)

27/01/2021

Voor de coronacrisis waren we ons er misschien niet zo van bewust: ontmoetingen met anderen zijn van belang en houden ons op de been. Juist doordat fysieke ontmoetingen zo'n vanzelfsprekendheid waren, hadden we niet door hoe onderwijs en welzijn met

elkaar samenhangen. Elkaar spontaan opzoeken is nu niet mogelijk en het contact dat er wél is, lijkt vooral functioneel.

Juist die spontane ontmoetingen zijn zo belangrijk. Het binnenlopen van een onderwijsruimte, een praatje bij de koffieautomaat en elkaar spreken na het volgen van een hoor- of werkcollege: we kennen het allemaal nog wel. Doordat bijna alles online is, is dat gereduceerd tot bijna nihil. Als er nu een ontmoeting is, via bijvoorbeeld Microsoft Teams, dan is die vaak georganiseerd en is er een bepaald doel, waardoor gesprekken over hoe het met iemand gaat of wat er aan de hand is in iemands leven minder voorkomen.

Co-creatie tijdens de eerste lockdown

Voor de coronapandemie waren we in het hoger onderwijs gewend dat studenten en docenten regelmatig samenkwamen in verschillende settings, bijvoorbeeld hoorcolleges en werkgroepen. Ook de honoursstudenten van Sociale Geografie en Planologie, in het programma Geosciences Honours College, kwamen in pre-coronatijd wekelijks fysiek bijeen.

Honoursstudenten leerden elkaar kennen doordat ze samenwerkten aan allerlei projecten. Een samenwerking waarbij alle deelnemers invloed hebben op het proces en op het resultaat daarvan, kan een manier zijn om een gemeenschap, ook wel 'community', te creëren. Dit wordt co-creatie genoemd. Zowel studenten als docenten zijn dan betrokken bij het vormgeven van onderwijs. Het geeft studenten meer eigenaarschap en een gevoel van betrokkenheid

(https://www.researchgate.net/publication/271203051_Students_and_Staff_Co-creating_Curricula_An_Example_of_Good_Practice_in_Higher_Education).

Tijdens de eerste lockdown in maart werden de verplichte samenkomsten bij het honoursprogramma van Sociale Geografie en Planologie tijdelijk vervangen door online samenkomsten zonder verplicht karakter

(<https://jehc.eu/index.php/jehc/article/view/133>). Door vrijblijvende bijeenkomsten te organiseren werd de focus gelegd op elkaar kunnen spreken en ervaringen uitwisselen. Honoursonderwijs is vaak gericht op het uitdagen van studenten, maar dat is minder geschikt wanneer er plotseling sprake is van een pandemie. Afleiding is dan welkom en kan helpen om studenten te laten ontspannen, aan andere dingen te laten denken en met elkaar te laten spreken. Zo kan er *online bonding* ontstaan.

Iedere bijeenkomst werd georganiseerd en voorbereid door één of twee

honoursstudenten, in overleg met Marca (één van de auteurs). In totaal werden er zeven bijeenkomsten georganiseerd waarbij alle honoursstudenten van Sociale Geografie en Planologie welkom waren. Door de betrokkenheid van de studenten werd er bijna iedere week een bijeenkomst georganiseerd en waren alle bijeenkomsten goed voorbereid.

De onderwerpen die ter sprake kwamen bij de bijeenkomsten werden bepaald door de honoursstudenten. Er werden boeken, films en series naar keuze besproken en ook thema's als Black Lives Matter en de maatschappelijke gevolgen van de coronapandemie kwamen uitvoerig aan bod. Tijdens deze meeting was er ook ruimte voor honoursstudenten te praten over wat de uitbraak van het coronavirus met hun levens deed en om andere, meer persoonlijke, ervaringen uit te wisselen.

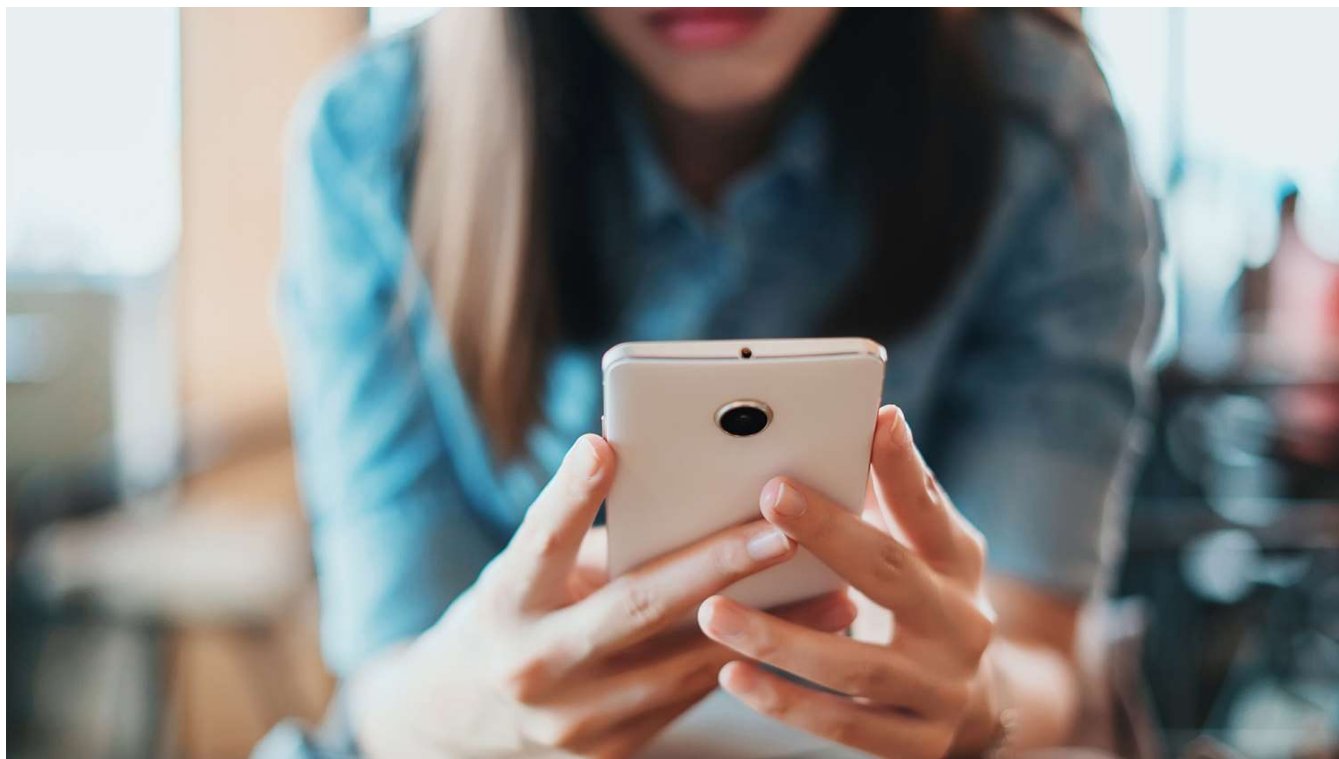
Hoewel het voor de honoursstudenten niet mogelijk was om elkaar fysiek te zien, ontstond er een gevoel van community. Voor het delen van hun ervaringen met elkaar en het bespreken van zelfgekozen onderwerpen kwam de groep honoursstudenten bijna wekelijks samen. Daardoor ontstond er een wederzijdse betrokkenheid en een gevoel van samenzijn.

Zoeken naar wat werkt

We kunnen leren van casussen zoals deze. Communityvorming is niet alleen belangrijk voor honoursstudenten, maar voor álle studenten én docenten. Iedereen is gebaat bij meer betrokkenheid en contact. Ontmoeting is immers de sleutel tot groei en transformatie.

Co-creatie, zowel online als offline, is een middel dat zou kunnen helpen om een community te vormen en studenten dichterbij elkaar te brengen. Je draagt een gezamenlijke zeggenschap en verantwoordelijkheid voor bijvoorbeeld een meeting, opdracht of project waardoor er meer onderlinge betrokkenheid kan ontstaan.

In de coronapandemie komt naar voren dat digitaal onderwijs uitdagingen met zich meebrengt en dat er een beroep wordt gedaan op ieders flexibiliteit en creativiteit. Je zal dus moeten uitproberen wat wel en niet werkt. We krijgen steeds beter zich op *best practices*. Tegelijkertijd moeten we ook gaan nadenken over hoe het onderwijs er in 'post-coronatijd' uit gaat zien en welke lessen we gaan trekken uit deze tijd. Wellicht moeten we tot het inzicht komen dat we betrokkenheid en bezieling in het onderwijs moeten prioriteren boven ranking en prestige (pdf (<https://www.nro.nl/sites/nro/files/media-files/Thema2MarcaWolfensberger2.pdf>)).

Tips en adviezen

Het is nog even een volhouden. We zitten inmiddels een dikke maand in lockdown en we hebben zojuist te horen gekregen dat de lockdown verlengd wordt. Daarom willen we een aantal tips en adviezen meegeven aan studenten en docenten, zodat we samen deze lastige tijd op een waardevolle manier kunnen invullen.

1. Blijf elkaar spreken. Blijf met elkaar in gesprek en deel elkaars ervaringen. Probeer niet alleen te focussen op het functionele aspect van een meeting, maar probeer juist ook te kijken of je een soort koffieautomaatgesprekje kan creëren. Je kan zelfs denken aan een gezamenlijk begin en/of afsluiting van de dag. Dat is wellicht niet overal mogelijk, maar bij eerstejaars misschien wel.
2. Experimenteer: kijk wat wel en niet werkt en documenteer dat. Deel je ervaringen met medestudenten of collega's en praat met elkaar over hoe je het beste kan studeren of les kan geven. Leer van elkaar en zorg ervoor dat niet iedereen steeds het wiel opnieuw hoeft uit te vinden: inmiddels is er één en ander bekend over wat wel en niet werkt met digitaal onderwijs.
3. Focus op het creëren van community. Community is van groot belang binnen het hoger onderwijs en dus ook hier bij de Universiteit Utrecht. Het zorgt ervoor dat we betrokken blijven met elkaar en dat we elkaar kunnen (blijven) vinden.

4. Accepteer en respecteer dat iedereen op een andere manier omgaat met de coronapandemie. De één bloeit op tijdens de pandemie, de ander kan juist in zak en as zitten. De coronacrisis heeft voor iedereen andere gevolgen.

Op 22 maart wordt er door de Special Interest Group (SIG) van het Centre for Academic Teaching van de UU een bijeenkomst georganiseerd over co-creatie. Je kunt je hier (<https://www.uu.nl/onderwijs/centre-for-academic-teaching-0/community-netwerk/special-interest-groups-sigs/sig-co-creatie>) aanmelden.

Marca Wolfensberger, is lector Excellentie in Hoger Onderwijs en Samenleving bij de Hanzehogeschool Groningen en honourscoördinator voor BSc. Sociale Geografie en Planologie bij het Geosciences Honours College van de Universiteit Utrecht.

Marte Vroom is bachelorstudent BSc. Sociale Geografie en Planologie en onderzoeksassistent Excellentie in Hoger Onderwijs en Samenleving. Binnen een team van andere onderzoekers van de Hanzehogeschool Groningen doen zij onderzoek naar communityvorming in hoger onderwijs in coronatijd.

(/facebook)

(/twitter)

(/whatsapp)

(/email)

Wat vind jij hiervan?

4 Responses

Leuk

Grappig

Geweldig

Verbaasd

Boos

Verdrietig

0 Reacties

Digitaal UBlad

Disqus' Privacy Beleid

Inloggen ▾

Aanbevelen

Tweet

Delen

Sorteren op Nieuwste ▾

Start de discussie...

MELD AAN MET

OF REGISTREER JE BIJ DISQUS ?

Naam

Reageer als eerste.

Abonneren

Voeg Disqus toe aan jouw site

Voeg Disqus toe

Toevoegen

Do Not Sell My Data

[Zoeken \(/nl/search\)](/nl/search) [Archief Ublad \(https://www.dub.uu.nl/nl/archief-utrechts-universiteitsblad-ublاد\)](https://www.dub.uu.nl/nl/archief-utrechts-universiteitsblad-ublاد) [Over DUB \(/nl/over-dub\)](/nl/over-dub) [Adverteren \(/nl/adverteren\)](/nl/adverteren) [Disclaimer \(/nl/disclaimer\)](/nl/disclaimer)
[Nieuwsbrief \(/nl/nieuwsbrief\)](/nl/nieuwsbrief) [Tip de redactie \(/nl/tip-de-redactie\)](/nl/tip-de-redactie) [Privacy \(https://dub.uu.nl/nl/privacy\)](https://dub.uu.nl/nl/privacy)

The independent news site of Utrecht University

(/nl)